

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Selgitused kohalikele omavalitsustele asendus- ja järelhooldusteenuse rahastamise kohta

Tallinn 2020

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Asendus- ja järelhooldusteenuse rahastamine.....	3
1.1 Seadusest tulenevad minimaalsed kulude katmise kohustused	3
1.2 Lapse isiklike kulude katmine	3
1.3 Vanema nõusolekul asendushooldusteenusel viibiva lapse kulude katmine.....	4
1.4 Lapse enda sissetulekute kasutamine	5
1.5 Hoolduspere vanema toetamine.....	5
2. Riigi poolt KOV-i eelarvesse eraldatavad vahendid asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks, korraldamiseks ja hooldusperede toetamiseks.....	6
2.1 Toetusfondi vahendite arvestamine	6
2.2 Toetusfondi vahendite kasutamine KOV-de poolt	7
2.2.1 Näiteid toetusfondi kasutamisest.....	8
Lisa 1	10
Lisa 2	13

Sissejuhatus

Alates 2018. aastast korraldab ja rahastab asendus- ja järelhooldusteenust kohalik omavalitsus (edaspidi KOV). Teenuse osutamiseks ja korraldamiseks eraldatakse KOV-de eelarvesse raha riigieelarvest toetusfondi kaudu. Sotsiaalhoolekande seaduses (edaspidi SHS) on sätestatud miinimumsummad lapse ja noore isiklike kulude katmiseks ning hoolduspere vanema toetamiseks. Ülejäänud osas on KOV-i otsustada, kuidas asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks eraldatud vahendeid teenusel olevate laste ja noorte vajadustest lähtuvalt parimal moel kasutada.

1. Asendus- ja järelhooldusteenuse rahastamine

Asendus- ja järelhooldusteenust rahastatakse¹:

- teenust saava isiku eestkostja ülesandeid täitva või rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgse KOV-i eelarvest (KOV-i eelarvesse eraldatud toetusfondi vahenditest ja KOV-i muudest eelarvelistest vahenditest);
- asendus- või järelhooldusel oleva lapse/noore sissetulekutest (elatis, elatisabi, toitjakaotuspension, puudega lapse toetus jne).

1.1 Seadusest tulenevad minimaalsed kulude katmise kohustused

Sotsiaalhoolekande seaduses on sätestatud teatud minimaalsed kulutused, mida KOV kindlasti asendushooldusteenust osutades tegema peab²:

- lapse isiklike kulude katteks vähemalt 2880 eurot aastas (keskmiselt 240 eurot kuus);
- hoolduspere vanema toetamine vähemalt ühe kahendiku ulatuses kuutasu alammäärast ühe lapse hooldamise kohta (kehtib alates 01.07.2020).

Hoolimata seaduses sätestatud miinimumist tuleb KOV-l nii lapse isiklike kulude katmisel kui hoolduspere vanema toetamisel lähtuda lapse ja pere tegelikest vajadustest ning tagada kulude katmine vastavalt sellele.

1.2 Lapse isiklike kulude katmine

Isiklike kulutuste all peetakse silmas toidu, riietuse, hügieenitarvete, hariduse, vaba aja, huvitegevuse, tervisega seotud jm lapsega seotud kulutusi. 240 eurot (mis on miinimumsumma lapse isiklike kulude tarbeks) on eelduslikult raha, mis kulub ühe lapse igapäevakulude katmiseks ning selle summa osas ei peaks üksikasjalik aruandlus üldjuhul vajalik olema. Ka SHS ei kohusta asendushooldusteenuse osutajat lapse isiklike kulude osas detailset kuluaruannet esitama. Samas on KOV-l lapse eestkostjana õigus ja kohustus veenduda selles, et teenus on osutatud eesmärgipäraselt ning lapse huvid on teenusel viibides igakülgselt kaitstud. KOV saab selles veenduda eelkõige lapse ja teenuseosutajaga regulaarselt suheldes.

¹ SHS § 45¹¹ lg 1

² SHS § 45¹¹ lg 3 ja 4

Lapse isiklikeks kuludeks makstud summa kasutamise tõendamise vajadus võib tõstatuda juhul, kui nt vesteldes lapsega on tekkinud kahtlus, et vahendeid ei kasutata sihtotstarbeliselt. Rahaliste vahendite kasutamise tõendamise vajalikkuse ja määra võiks osapooled kokku leppida teenuse osutamise lepingus. Kuigi seadus sätestab lapse isiklike kulude miinimumsumma, tuleb KOV-l katta lapse isiklikud kulud summas, mis katab lapse tegelikud vajadused. Teenuseosutaja ja KOV saavad juba lepingu sõlmimisel kokku leppida vajadusele vastava (miinimumist suurema) summa või rääkida läbi põhimõtted, mille alusel kaetakse lapsega seotud täiendavad erakorralised kulutused KOV-i poolt.

Selleks, et KOV-del oleks ülevaade, millised on erinevad kulukomponendid, mida asutused otseselt lapsega seonduvalt katavad, on asendushooldusteenust pakkuvate asutuste ühendus (MTÜ ELNHÜ) kaardistanud, millised on tavapärased asutuses tehtavad lapse isiklikud kulutused. Samuti on nad välja toodud, milliste kulude puhul peetakse üldjuhul arvestust perepõhiselt, milliste kulude puhul lapse põhiselt (ehk milliste kulutuste puhul on asutustel võimalik esitada kuludokument). Tabel on selgitav ning see ei tähenda, et KOV peaks nõudma kõigi nende kulude tõendamist, mille kohta saab koguda kuludokumente. Peamiste kulukomponentidena on välja toodud: toit, riided ja jalanõud, hügieenitarbed, haridus, huvitegevus, vaba aeg. Tabel ja selgitused on lisa 1.

Lapse isiklike kulude alt on võimalik katta ka nt lapsele vajalikud täiendavad teenused, mida ei kaeta muudest vahenditest (nt tasulise psühholoogi teenus, teraapiad), trennid ja huviringid ning nendeks vajalikud vahendid, terviseiga seotud abivahendid (nt prillid), koolitöödeks vajalikud vahendid (nt arvuti), laagrid, klassireisid, perereisid lapse osa, lapse sünnipäeva pidamisega seotud kulud ja muud lapse vajadustega seotud kulude katmine).

Lapsi, kelle perekonnas hooldamise leping on sõlmitud enne 1. jaanuari 2018, toetatakse samadel põhimõtetel kui teisi asendushooldusteenusel viibivaid lapsi. Kuigi omavalitsusel puudub kohustus maksta nende lepingute puhul toetust perekonnas hooldajale, võib seda maksta, kui kohalik omavalitsus niimoodi otsustab. Perekonnas hooldamisel olevaid lapsi arvestatakse ka toetusfondi vahendite arvestamisel (vt ptk 1.1).

1.3 Vanema nõusolekul asendushooldusteenusel viibiva lapse kulude katmine

Vanema nõusolekul perioodiliselt või lühiajaliselt asendushooldusteenusel viibiva lapse puhul on isiklike kulude katmises teatud erinevused. Sellisel juhul võivad KOV ja lapsevanem (või eestkostja) lapse isiklike kulude katmises kokku leppida seaduses sätestatust erineva summa. Erisus põhineb sellel, et lapse seaduslikuks esindajaks on lapse vanem, kelle kohustus on oma last ülal pidada ning otsustada kõiki temaga seotud olulisi küsimusi. Seega saavad KOV, teenuseosutaja ning lapsevanem kokku leppida, kes millises summas lapse isiklikud kulud katab. Nt katab osa lapse isiklikest kuludest vanem ise (ostab lapsele riided, tasub huviringid vms) ning teenuseosutajale kantakse isikliku kulu vahendid vastavalt sellele, millised kulutused jäävad teenuseosutaja kanda.

1.4 Lapse enda sissetulekute kasutamine

Asendushooldusteenuse rahastamisel kasutatakse ka isiku enda sissetulekuid (nt elatis, elatisabi, toitjakaotuspension, puudega lapse toetus jms). KOV lapse eestkostjana tagab kõigi lapsele ettenähtud sissetulekute ja toetuste jõudmise lapseni. Perekonnaseaduse kohaselt on lubatud eestkostetava varalt saadavat tulu peale isiku kohustuste täitmist kasutada eestkostetava ülalpidamiseks³. Seega võib KOV eestkostjana teha kulutusi eestkostel oleva lapse ülalpidamiseks lapse varalt saadava tulu arvelt, arvestades seejuures lapse vajadusi nii käesoleval ajal kui tema täisealiseks saades. See, millised kulud ja millisel määral kaetakse toetusfondi vahenditest, KOVi enda täiendavatest vahenditest või lapse sissetulekutest, otsustab lapse eestkostja ülesandeid täitev KOV. Vahendite kasutamise osas teostab järelevalvet kohus.

Lapse asendushooldusteenusele paigutamisel lõpetatakse lapsevanemale peretoetuste ja puudega lapse toetuse maksmine⁴. Tulenevalt PHS § 10 peab valla- või linnavalitsus sotsiaalkindlustusametit teavitama asjaoludest, mis mõjutavad perehüvitiste maksmise peatamist, jätkamist või lõpetamist (sh lapse perest eraldamine, lapse turvakodusse või asendushooldusele paigutamine).

Kui laps on paigutatud hooldusperre, saab hoolduspere vanem ise taotleda perehüvitiste seaduse alusel makstavaid toetusi (nt lapsetoetus, vanemahüvitis, lapsehooldustasu, lasterikka pere toetus)⁵. Lapsele, kes viibib asendushooldusteenusel perekodus või asenduskodus SHS § 45⁹ lõike 1 alusel, peretoetusi ei maksta⁶. Puudega lapse toetust, mida saab kasutada lapse erivajadustest tulenevate lisakulude katmiseks, peab taotlema eestkostja (asendushooldusteenusel viibivate laste puhul eestkostja ülesandeid täitev KOV)⁷.

1.5 Hoolduspere vanema toetamine

Hoolduspere vanema toetamiseks on kaks võimalust - maksta toetust või tasu. Viimasel juhul arvestatakse ka lisanduvate tööjõukuludega (tulumaks, sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks, kogumispensioni maks). Tasu maksmine võib olla vajalik nt lapse perre tulemise järgselt või mõnel hilisemal perioodil, kui on vajalik hoolduspere vanema suurem keskendumine lapsele. See võib tähendada, et hoolduspere vanem peab tegema muudatusi oma senises tööelus, tasu maksmine tagab hoolduspere vanemale sotsiaalsed garantiid, nt ravikindlustuse jms (alates 1. aprillist 2022 on lapsendaja puhkusele õigus ka hoolduspere vanemal). Oluline on koos perega hinnata nende vajadusi ja pakkuda igale perele just sellist tuge nagu neile vajalik on.

Hoolduspere vanemale saab maksta tasu või toetust suuremas summas, kui seaduses sätestatud miinimum. Asendushooldusteenust pakkuvate hooldusperede hoidmine, väärtustamine ja toetamine julgustab ka uusi peresid süsteemiga liituma ning teenust pakkuma. Nii saab üha enam asendushooldusteenust vajavaid lapsi võimaluse kasvada peres.

---

³ PKS § 183 lg 2

⁴ PHS § 13, § 19 lg 4

⁵ PHS § 25 lg 1, § 33 lg 1

⁶ PHS § 30 lg 2

⁷ PISTS § 6 lg 3

2. Riigi poolt KOV-i eelarvesse eraldatavad vahendid asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks, korraldamiseks ja hooldusperede toetamiseks

Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks eraldatakse KOV-dele igal aastal riigieelarvest rahalised vahendid toetusfondi kaudu⁸. KOV osaleb oma täiendavate vahenditega vastavalt vajadusele.

2.1 Toetusfondi vahendite arvestamine

KOV-dele toetusfondi vahendite jaotamisel on arvestuse aluseks⁹:

- riigieelarvest asendus- ja järelhooldusteenusele eraldatud summa;
- eelneval aastal omavalitsustele jaotatud toetusfondi vahendite jääk (andmed KOV-i esitatud S-veebi aruandest „Asendus- ja järelhooldusteenuse toetusfondi vahendite kasutus ja jääk“);
- SHS § 45⁵ lg 3 p 1 ja § 45¹⁶ lg 1 alusel asendus- ja järelhooldusteenusel viibinud isikute arv 1. detsembril ja 1. juunil;
- teenuste koefitsiendid:
  - perekodu 2,4;
  - asenduskodu 2,3;
  - hoolduspere 2;
  - järelhooldus 1.

Andmed asendus- ja järelhooldusteenusel viibinud isikute kohta võetakse STAR-st. On oluline, et teenustele suunatud isikud kajastuksid STAR-s korrektselt (sh teenusel viibimise seaduslik alus, teenusel viibimise ajavahemik, asendushoolduse puhul üleriikliku asendushoolduse abinõu kasutamine, järelhooldusteenuse puhul abinõu rakendamine järelhoolduse juhtumimenetluse raames).

I poolaastal jaotatakse KOV-de vahel 90% vahenditest (riigieelarvest eraldatud summa, millele on liidetud eelmise aasta toetusfondi vahendite jääk) kogu aastaks, lähtuvalt isikute arvust teenustel (eelneva aasta 1. detsembri seisuga STAR-s) ja teenuste koefitsientidest (isikute arv korrutatakse teenuse koefitsiendiga). KOV-le arvestatud summast lahutatakse eelneval aastal KOV-le samaks otstarbeks eraldatud vahendite jääk (kuivõrd jääk on KOV-l juba eelarves olemas, siis KOV-l on aruandeaastaks kasutada jääk + uus eraldis).

II poolaastal arvestatakse toetusfondi vahendite jaotamisel uuesti välja koefitsiendi väärtus terveks aastaks kõigi kasutatavate vahendite (s.t 100% vahendite koefitsiendi väärtus) ja kõigi teenustel olnud isikute arvu järgi. Seejuures arvestatakse poole aasta kohta isikute arvu teenustel eelneva aasta 1. detsembri seisuga ja poole aasta kohta isikute arvu 1. juuni seisuga.

⁸ [Vabariigi Valitsuse 06.02.2015 määrus nr 16 § 3²](#)

⁹ SHS § 156 lg 34

Konkreetsle KOV-le II poolaastal eraldatavaid vahendeid arvestades on arvutuskäik selline: (1. detsembril teenusel olnud isikute arv korrutatud vastavate teenuste koefitsientidega x aasta koefitsiendi väärtus x 0,5 (pool aastat)) + (1. juunil teenusel olnud isikute arv korrutatud vastavate teenuste koefitsientidega x aasta koefitsiendi väärtus x 0,5 (pool aastat)).

Saadud summast lahutatakse I poolaastal eraldatud summa ning eelneva aasta jääk, mis KOV-l kasutamata jäi (nii saadakse II poolaastal juurde eraldatav summa igale KOV-le jaotades ära kõik eelarves ette nähtud vahendid).

Koefitsiendi väärtused ja summad teenuste lõikes 2020. aasta I poolaastal:

Teenuse viis >	Perekodu	Asenduskodu	Hoolduspere	Järelhooldus
Koefitsient >	2,4	2,3	2	1
I poolaasta koefitsiendi väärtus ja rahastus teenuste lõikes	Koefitsiendi väärtus 9127 eurot aastas, 761 eurot kuu kohta			
	1825 eurot kuu kohta	1749 eurot kuu kohta	1521 eurot kuu kohta	761 eurot kuu kohta
Isikuid teenustel 01.12.2019	470	334	135	80

Toetusfondi vahendite jaotus ja arvestus KOV-de lõikes on leitav rahandusministeeriumi kodulehel: <https://www.rahandusministeerium.ee/et/kov/finantseerimine>.
Lisas 2 on koefitsiendi väärtused ja summad teenuste lõikes 2019. aastal.

2.2 Toetusfondi vahendite kasutamine KOV-de poolt

KOV-1 on võimalus eraldatud toetust kasutada paindlikult ja konkreetsete laste ja noorte vajadusi arvestades nii neile, kellele on seadusest tulenevalt kohustus teenust pakkuda, kui ka laiemale sihtrühmale, kes asendus- ja järelhooldusteenust vajavad ja kellele seadusest tulenevalt võib teenust osutada. Toetusfondi vahenditest on lubatud asendus- ja järelhooldusteenuse osutamine ja korraldamine ning hoolduspere toetamine¹⁰. Toetust ei tohi kasutada teenuse osutamise hoone ehitamise ja renoveerimisega seotud kulude katmiseks.

KOV panustab oma eelarvest asendushooldusel viibivale lapsele hoolekandelse abi andmisel samadel alustel kui teiste laste puhul. St et toetusfondist ei rahastata vajalikke muid teenuseid, mille osutamine on õigusaktidest tulenevalt KOV-i ülesanne (nt asendushooldusteenusel viibiva lapse tugiisikuteenus, lapsehoiuteenus). Kõiki neid hüvesid, mida bioloogiliste vanematega elavatele lastele osutatakse KOV-i teistest vahenditest, tuleb samadel alustel võimaldada ka asendushooldusel viibivatele lastele (nt ranitsatoetus jm). Samas saab toetusfondist katta kõiki neid asendushooldusteenusel viibiva lapse kulutusi, mida ei kaeta juba muudest riigi või KOV-i vahenditest.

Toetusfondist saadud rahalisi vahendeid, mis jäävad alles pärast lapse isiklike kulude katmist, hoolduspere vanema toetamist ning asendus- ja perekodus osutatava teenuse eest tasumist, saab KOV kasutada vastavalt vajadusele seaduses sätestatud sihtotstarbel, st asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hoolduspere toetamiseks. KOV on

¹⁰ SHS § 156 lg 3⁴

sihtotstarbe raames vaba otsustama, kuidas täpselt vahendeid kasutada. Riigi poolt eraldatud vahendid ei ole KOV-le laekudes seotud konkreetsete isikutega või piiratud teenuste lõikes vahendite arvestusega (näiteks arvatud koefitsiendi väärtused teenuste lõikes ei nõua KOV-lt, et nad teeks teenuste osas samaväärseid kulusid). Esmajärjekorras tuleb KOV-l katta kulud tagades laste ja noorte vajadustele vastavate teenuste osutamine ja korraldamine.

2.2.1 Näiteid toetusfondi kasutamisest

Toome mõned näited, mida on võimalik asendus- ja järelhooldusteenuse osutamisel ja korraldamisel veel toetusfondi vahenditest rahastada (lisaks seaduses sätestatud miinimumkuludele ja SHS § 45⁵ lg 3 p 1, 2 ja § 45¹⁶ lg 2 sätestatud sihtgruppidele teenuse osutamisele). Kui teenust osutatakse sihtrühmale, kellele teenuse osutamine ei ole kohustuslik, siis ka nende lasete ja noorte puhul võib toetusfondi vahenditest katta neid samu kulutusi. Loetelu ei ole lõplik, oluline on laste ja perede vajadustest lähtumine. Juhul, kui tekib küsimusi, kas kulutusi on võimalik hüvitada toetusfondi vahenditest või mitte, on võimalik ühendust võtta [sotsiaalkindlustusameti spetsialistidega](#).

➤ Asendushooldusteenuse osutamine

Asendus- ja perekodude teenuse eest tasumine. Teenuse osutamise kulude alla kuuluvad ka nii asutuses kui hooldusperes kasvavate laste isiklikud kulud. Milliseid kulutusi isiklike kuludena saab arvestada, vaata täpsemalt ptk 1.2.

Toetusfondi vahendite arvelt on võimalik katta ka nendele lastele asendushooldusteenuse osutamisega seotud kulutusi, kes viibivad teenusel vanema nõusolekul ajutiselt või perioodiliselt.

➤ Asendushooldusteenuse korraldamine

KOV-i tegevused lähtuvalt SHS § 45⁹ lg 4 (nt täiendava lastekaitsetöötaja värbamine, et KOV saaks pakkuda peredele suuremat tuge, hoida järjepidevalt kontakti kõigi asendushooldusel kasvavate lastega, jälgida nende käekäiku ja heaolu ning tagada põhjalik ja asjakohane juhtumikorraldus; lapse ja tema bioloogilise pere sideme hoidmise ja külastamisega seonduvalt tekkivad kulud (sh nt bioloogilisele vanemale osutatav teenus, mille eesmärgiks on lapse ja bioloogilise vanema sideme hoidmine või koju tagasi pöördumise ettevalmistamine) jms).

➤ Järelhooldusteenuse osutamine

Teenuse osutamine (nt kui noor elab edasi asendus- või perekodus, endises hooldusperes ning vajab tuge, juhendamist, nõustamist), eluaseme tagamine, isiklikud kulud (lisaks tavapärastele igapäeva kuludele toidule, riiete, ravimitele, vabale ajale, hügieenitarvetele jms ka nt iseseisvasse ellu minekuks vajalike esemete soetamine, autojuhilubade tegemine, hambaravi jms), tugiisikuteenus või muud noorele vajalikud teenused. Järelhooldusteenus on paindlik, selle sisu oleneb noore vajadustest, mida on koos noore endaga hinnatud.

Toetusfondi rahastust on võimalik kasutada ka nendele noortele järelhooldusteenuse pakkumiseks, kellele seadus ei kohusta teenust osutama (SHS § 45¹⁶ lg 2), kuid kes samuti vajavad iseseisva elu alustamiseks tuge ja abi. Seega on toetusfondi vahendid mõeldud järelhooldusteenuse osutamiseks ka eestkostel täiskasvanuks saanud isikutele ning noortele, kes ei õpi.

➤ Järelhooldusteenuse korraldamine

Järelhooldusteenuse osutamise ja korraldamise kohta on koostatud järelhoolduse soovituslik juhend kohalikele omavalitsustele, kus on põhjalikult kirjeldatud tegevusi, mida kohalik omavalitsus järelhooldusteenuse korraldamisel peaks ellu viima. Korraldamise kuludena on võimalik katta kulutusi, mida KOV nende ülesannete täitmiseks ellu viib (nt kui KOV-l on palju järelhooldusel viibivaid isikuid, on võimalik neile parima abi tagamiseks rakendada täiendavat tööjõudu ning katta nende ülesannete teostamisega seotud palgakulud).

➤ Hoolduspere vanema toetamine

Vt ptk 1.5

Lisa 1

Asutusepõhisel hooldusel oleva lapse isiklike kulude kaardistamine (koostanud MTÜ ELNHÜ)

KULU-KOHT	KULUKOHA SISU	LAPSEPÕHINE KULU-DOKUMENT		SELGITUS
		jah	ei	
Toit	Toiduained, eritoit, sonditoit jm		X	Toiduained ostetakse kogu perele korraga, lapsepõhise kulu väljatoomine on töömahukas ja ainult arvestuslik, see ei kinnita, et laps oma osa ka tegelikult ära söi. Eritoidu kulud mis ei mahu 240 euro sisse - need on võimalik kuludokumentidega tõestada.
Riided ja jalanõud	Riided/jalanõud (mitte huvitegevusega seotud), koolivormid, sportimise riided, riiete (nt luku vahetus) ja jalanõude parandus	X		
Hügieenitarbed	Suuhooldusvahendid, juuksehooldusvahendid, kehahooldusvahendid, iluteenused (juuksur, näohooldus jm), WC paber, paberkäterätid, üldkasutatav (vedel)seep, pesupulber, niisked salvrätid, käte des.vahendid, kätekreemid (need mis on ühised), pabertaskurätid	X	X	Üldjuhul ostetakse vahendid kogu perele, lapsepõhise kulu väljatoomine on töömahukas ja ainult arvestuslik, see ei kinnita tegelikku lapsepoolset kasutust. Kulud, mis on lapsepõhised (näit juukselõikus), on võimalik kuludokumentidega tõestada.

Haridus	<p>Õppevahendid (sh nt koolitööks vajalik arvuti), lasteaiamaks, pikapäevarühma tasu, õpilaskodu maks (üür, vesi, elekter jm), koolikott, fotod õpilaspiletile, õpilaspilet, klassirahad, õpetajate kingitused/lilled, õppekäigud, kooliga teatri külastused, transpordikulu sõiduks kooli ja tagasi, paljundus ja printimine kooli jaoks, kutsekoolis pesu pesemine (tasuline teenus), õpilaskodusse vajalik inventar (sööginõud, veekeetja jm), tervisetõend koolile (nt kokaks õppimise korral), koolivahendid kutsekoolis, koolituse või täiendõppe kulud (keeltekool, autokool jm)</p>	X	X	<p>Enamus kulusid on lapsepõhised ja neid on võimalik kuludokumentidega tõestada. Kuludes, mis on perepõhised (näit mõned õppevahendid, transport kooli jm) on lapsepõhine kulu arvestuslik</p>
Vaba aeg	<p>Kino-, teatripiletid, seikluspargi, batuudikeskuse jm pääsmed, ujula pilet, transport vaba aja sisustamisele (nt heategevusfondi poolt korraldatavad üritused), laagri kulu, transport laagrisse ja tagasi, kingitused/lilled lapsele ja tema sõpradele, vaba ajaga seotud inventar (nt suusad, jalgrattad, kiivrid, rulluisud, kaitsmed jm), fotoalbum ja lapse fotod albumisse, mänguasjad, raamatud, lauamängud, käelise tegevuse vahendid (pliiatsid, paberid, värvid jm), perele tellitud ajalehed/ajakirjad, lapse kirjade/kaartide saatmise postikulu, reisikott/-kohver, telefoni kõneaeg, reisikindlustus välisreisi puhul, perereisist lapse osa, lapse sünnipäeva pidamisega seotud kulud</p>	X	X	<p>Enamik kulusid on lapsepõhised ja neid on võimalik kuludokumentidega tõestada. Kuludes, mis on perepõhised (nt ujula grupipilet, transport laagrisse jm) on lapsepõhine kulu arvestuslik.</p>

Huvitegevus	Huvitegevuse kohamaksud, spetsiaalne varustus (nt tennisereket, jalgpallivarustus jm), huvitegevuse laagrid, huvitegevusega seotud reisirid/võistlused, litsentsitasud, kingitus treenerile/tegevusjuhile, reisikindlustus välisreisi puhul.	X		
Tervis	Tasulise psühholoogi teenus, teraapiad, visiiditasud, transport arsti juurde, breketid ja nende hooldus, tasulised nõustamised, ortoosid, prillid, läätsed, isiklikud abivahendid, mida ei saa soetada abivahendi kaardiga, 19a ja vanemate hambaravi	X	X	Transpordikulu lapsepõhiselt väljaarvutamise võimatu (elektriauto) või ebamõistlikult suur töömaht (kütusekulu, amortisatsioon, autojuhi töötasu jm).
Ravikulud	Isiklikud ravimid, saatja, voodipäeva tasu	X		
	Üldised ravimid (plaastrid, valuvaigistid jm)		X	Ei ole võimalik välja arvutada lapse tegelikku kulu.
Inventar	Isiklik voodipesu, isiklikud käterätid/saunalinad, imiku inventar (turvahäll jm)	X	X	Kui teenusepakkuja soetab lapsele/noorele isikliku inventari, siis on võimalik eraldi kuluarvestust pidada. Kui seda ei ole siis lapsepõhist kuluarvestust pidada ei saa.
Taskuraha	Igakuine taskuraha, täiendav taskuraha (laagrites, võistlustel jm osalemisel)	X		

Kulukohtade sisu veerus on loetletud kulud, mida on teenuseosutajad reaalselt teinud. Samas ei ole teenuseosutaja kohustus kõiki neid kulusid teha.

Ebaregulaarsed kulutused lepitakse eelnevalt kokku KOV-i ja teenuseosutaja vahel, neid on võimalik kuludokumentidega tõestada.

Kulukohtade osas, kus ei ole võimalik tegelikku lapsepõhist kulu kuludokumentidega tõestada, on kulu tegemise tõestuseks teenuseosutaja poolt kehtestatud arvestuslik päeva/kuu/reisi vm kulumäär.

Lisa 2

Koefitsiendi väärtused ja summad teenuste lõikes 2019. aastal:

2019. aasta

Teenuse viis >	Perekodu	Asenduskodu	Hoolduspere	Järelhooldus
Koefitsient >	2,4	2,3	2	1
I poolaasta koefitsiendi väärtus ja rahastus teenuste lõikes	Koefitsiendi väärtus 7442 eurot aastas, 620 eurot kuu kohta			
	1488 eurot kuu kohta	1426 eurot kuu kohta	1240 eurot kuu kohta	620 eurot kuu kohta
Isikuid teenustel 01.12.2018	277	615	138	39
II poolaasta koefitsiendi väärtus ja rahastus teenuste lõikes	Koefitsiendi väärtus 8313 eurot aastas, 692,8 eurot kuu kohta			
	1663 eurot kuu kohta	1593 eurot kuu kohta	1386 eurot kuu kohta	692,8 eurot kuu kohta
Isikuid teenustel 01.06.2019	429	410	129	68